

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja dalo je zasad usmenu suglasnost za Prostorni plan Istarske županije, i prihvaćen je zahtjev županije da energent za Termoelektranu Plomin C bude plin ili obnovljivi izvori energije, rekao je u ponedjeljak u Pazinu istarski župan Valter Flego. Za sljedeću sjednicu Županijske skupštine, zakazanu za 13. lipnja, najavio je prihvaćanje Prostornog plana Istarske županije, kao temeljnog dokumenta budućeg razvoja Istre. U HEP-u nisu službeno obaviješteni o postojanju pisane odluke iz Ministarstva graditeljstva. Dakle, prije se čini da je riječ o neslužbenoj komunikaciji između MGIPU-a i Istarske županije, koja je eto, na radost IDS-a, odmah isplivala u javnost.

Naime, cijeli prijemor je nastao zbog toga što je Istra godinama odbijala prihvatiti ugljen kao energent u novoj termoelektrani u Plominu već su uvjetovali da to bude plin, koji se i spominje u njihovom županijskom Prostornom planu, čije prihvaćanje je uvjet za brojne investicije. Kako taj Prostorni plan nije usklađen s prostornim dokumentima višeg reda, država Istri do sada nije željela dati suglasnost za nacrt Prostornog plana.

Ministar graditeljstva Lovro Kušević kazao je Jutarnjem da se time otvaraju vrata za korištenje plina, "što je logično ako znamo da postoji mogućnost izgradnje LNG-terminala na Krku", te da ne želi prejudicirati situaciju jer je nužno napraviti novu dokumentaciju.

Zanimljivo je da o plinu kao energentu govori Ministarstvo graditeljstva, u čijoj domeni uopće nije izbor energenta već samo prostorno planiranje. Izbor energenta se naime potvrđuje studijom utjecaja na okoliš odnosno lokacijskom dozvolom.

A HEP je još 2012. ishodio lokacijsku dozvolu za TE Plomin C na ugljen temeljem prostorno-planskih dokumenta višeg reda i studije utjecaja na okoliš. Osim toga, već duže od godinu dana traju razgovori s japanskim Marubenijem koji je odabran kao preferentni izvođač radova na termoelektrane snage 500 MW, koja bi trebala koštati oko milijardu eura. HEP se kao državno poduzeće temeljem ugovora planira obvezati da će otkupljivati znatnu količinu struje iz te elektrane, o čemu se čeka mišljenje tijela za tržišno natjecanje Europske komisije. U HEP-u neslužbeno doznajemo da ta tvrtka ima vrlo dobre šanse dobiti zeleno svjetlo za gradnju elektrane jer je, kažu, odabran tržišni model koji neće narušiti tržišno natjecanje. Riječ je o tome da bi HEP Marubeniju plaćao samo za određenu količinu kapaciteta ali ne po principu "puno za prazno", kao što je to bio slučaj s RWE-om za TE Plomin 2, gdje se HEP obvezao otkupiti svu proizvedenu energiju. Dakako, jedan dio ukupne otkupne cijene činili bi i fiksni troškovi. Kada se to objedini cijena struje ne bi bila tržišno konkurentna ali bila bi konkurentna u HEP-ovom energetsom miksu, kažu neslužbeno u HEP-u.

U toj su tvrtki prilično revoltirani miješanim političkim signalima koji se šalju vezano za taj

projekt s lokalne i državne razine, gdje je HDZ u koaliciji s MOST-om u pregovorima pristao na moratorij na gradnju TE na ugljen. MOST-ov stav je jasan, a premijer Orešković uglavnom izbjegava govoriti o Plominu. Politika do danas nije zauzela konačan i decidiran stav što je jako loše s aspekta investitora, ali i državne elektroprivrede koja glavinja lijepo-desno bez orijentira.

HEP do sada nije razmatrao da lokaciju u Plominu prenamijeni na plin ili varijantu da na istoj lokaciji radi TE Plomin 2 na ugljen i TE Plomin C na plin, niti u svijetu u praksi ima takvih tehničkih rješenja. Termoelektrane kojima je izvor LNG također nisu uobičajene jer je riječ o vrlo skupom energentu. S druge strane, Inina plinska polja na Jadranu proizvode sve manje plina što znači da bi plin za TE Plomin trebao stizati iz uvoza.

Kada bi politika i donijela službenu odluku da TE Plomin C mora ići na plin i da će se ići na drugačije tehnološko rješenje, postojeći HEP-ov tender pada u vodu, kao i sve dozvole jer je riječ o posve drugoj tehnologiji i ekološkim parametrima. Trebalo bi ići na izradu nove dokumentacije, javnu raspravu i ishodenje nove lokacijske dozvole.

Ekonomska isplativost investicija na fosilne izvore je u okruženju niskih cijena električne energije upitna slično kao i gradnje TE na ugljen. Novi postupak košta i traži vremena, a da ne spominjemo mogućnost da Marubeni zaprijeti tužbom zbog raspisivanja natječaja i razvijanja projekta u neprijateljskom okruženju, bez dobre volje politike. U najtežoj situaciji tu je sada svakako HEP.

Elektroprivreda je odustala od gradnje predimenzionirane TE na plin u Osijeku, snage 450 MW, političkog projekta bivšeg ministra Ivana Vrdoljaka. U tijeku je pretkvalifikacijski tender za gradnju novog bloka EL-TO u Zagrebu na plin. Značajan dio struke podupire gradnju TE na ugljen no ima i oponentata koji kažu da su tako velike i skupe investicije vrlo rizične s obzirom na volatilno europsko okruženje u kojem bi se uskoro mogle početi pojavljivati nulte cijene radne energije. Konzultant dr. Milan Puharić kaže da bi puno pogodnija i znatno jeftinija lokacija za gradnju TE na plin mogla biti konzervirana termoelektrana u Rijeci koju bi se moglo prenamijeniti. "Ta je elektrana na dobroj lokaciji a građevinski radovi su potrebni uglavnom za smještaj nove parne turbine. Trebalo bi napraviti separaciju, dograditi jedan transformator i 6 kilometara plinovoda, a postojeći 220 kV vod može poslužiti za preuzimanje električne energije", kaže dr. Puharić. On napominje da Europa ne gradi nove TE na ugljen, već je sklona gasiti ih zbog drugačije energetske strategije s horizontom do 2030. odnosno 2050. gdje plin služi kao svojevrstan most prema zelenijoj energetici s naglaskom na obnovljivce.

izvor: energetika-net.com